

Upoważnienie ustawowe do zmiany lub uchylecia rozporządzenia zawarte w odrębnym przepisie niż podstawowy przepis upoważniający

Teza:

Nie należy formułować odrębnego przepisu upoważniającego do zmiany lub uchylecia aktu wykonawczego zawartego w odrębnym przepisie niż podstawowy przepis upoważniający.

Przesłanki uchylecia lub zmiany treści aktu wykonawczego należy formułować w przepisach ustawy w taki sposób, by przepisy te nie stanowiły odrębnego upoważnienia w rozumieniu art. 92 ust. 1 Konstytucji.

Przykład:

Dotychczasowe brzmienie przepisów zawartych odpowiednio w art. 4 i 5a ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych:

U S T A W A
z dnia 20 października 1994 r.
o specjalnych strefach ekonomicznych
(Dzu. z 2007 r. Nr 42, poz. 427, z późn. zm.)

„Art. 7. 1. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, ustanawia strefę w drodze rozporządzenia. W rozporządzeniu tym określa się:

- 1) nazwę, teren i granice strefy,
 - 2) zarządzającego strefą, zwanego dalej „zarządzającym”,
 - 3) okres, na jaki ustanawia się strefę
- biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia realizacji celów, o których mowa w art. 3, na terenie obejmowanym strefą.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki przedstawia wniosek, o którym mowa w ust. 1, po uzyskaniu opinii zarządu województwa oraz zgody rady gminy właściwej ze względu na położenie strefy.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 1, analizę przewidywanych skutków społecznych i ekonomicznych ustanowienia strefy.

Art. 5a. 1. Rada Ministrów, mając na względzie realizację celów, o których mowa w art. 3, może, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, w drodze rozporządzenia, znieść strefę przed upływem okresu, na jaki została ona ustanowiona, zmienić jej obszar lub połączyć strefy, z tym że łączny obszar wszystkich stref nie może przekroczyć 20 tys. ha.

2. Zniesienie strefy nie może nastąpić w okresie, w którym pozostaje w mocy choćby jedno zezwolenie wydane na podstawie art. 16 ust. 1.

3. Zakazu, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się, gdy obszar, na którym przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą na podstawie zezwolenia, zostanie włączony do obszaru innej strefy z zachowaniem prawa przedsiębiorcy do zwolnień podatkowych na dotychczasowych warunkach.

4. Zmniejszenie obszaru strefy nie może dotyczyć nieruchomości, na których prowadzona jest działalność na podstawie zezwolenia wydanego zgodnie z art. 16 ust. 1, chyba że przedsiębiorca prowadzący tam działalność na podstawie zezwolenia wyrazi na to zgodę.

Propozycja brzmienia upoważnienia ustawowego do ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych:

Art. 4. 1. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, w drodze rozporządzenia, ustanawia strefę, znosi strefę przed upływem okresu, na jaki została ona ustanowiona, zmienia jej obszar lub łączy strefy, biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia realizacji celów, o których mowa w art. 3.

2. W przypadku ustanowienia strefy rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, określa:

- 1) nazwę, teren i granice strefy,
- 2) zarządzającego strefą, zwanego dalej „zarządzającym”,
- 3) okres, na jaki ustanawia się strefę.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki przedstawia wniosek o utworzeniu strefy po uzyskaniu opinii zarządu województwa oraz zgody rady gminy właściwej ze względu na położenie strefy.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 3, analizę przewidywanych skutków społecznych i ekonomicznych ustanowienia strefy.

Art. 5a. 1. Łączny obszar wszystkich stref nie może przekroczyć 20 tys. ha.

2. Zniesienie strefy nie może nastąpić w okresie, w którym pozostaje w mocy choćby jedno zezwolenie wydane na podstawie art. 16 ust. 1.

3. Zakazu, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się, gdy obszar, na którym przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą na podstawie zezwolenia, zostanie włączony do obszaru innej strefy z zachowaniem prawa przedsiębiorcy do zwolnień podatkowych na dotychczasowych warunkach.

4. Zmniejszenie obszaru strefy nie może dotyczyć nieruchomości, na których prowadzona jest działalność na podstawie zezwolenia wydanego zgodnie z art. 16 ust. 1, chyba że przedsiębiorca prowadzący tam działalność na podstawie zezwolenia wyrazi na to zgodę.

OBJAŚNIENIE:

W ustawie z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 427, z późn. zm.) zawarte są obecnie dwa upoważnienia ustawowe wskazujące na możliwość wydania przez Radę Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, odpowiednio:

- 1) rozporządzenia w sprawie ustanowienia specjalnej strefy ekonomicznej określającego nazwę, teren i granice strefy, zarządzającego strefą oraz okres, na jaki ustanawia się strefę (art. 4 ust. 1 ustawy);
- 2) rozporządzenia w sprawie zniesienia specjalnej strefy ekonomicznej przed upływem okresu, na jaki została ustanowiona, zmiany jej obszaru lub połączenia strefy (art. 5a ust. 1 ustawy).

Wprowadzanie do ustawy odrębnego upoważnienia ustawowego w odniesieniu do możliwości dokonywania zmian lub uchylecia rozporządzenia nie jest konieczne. Należy przyjąć, że samo upoważnienie ustawowe stanowiące podstawę do jego wydania stanowi równocześnie podstawę do jego zmiany lub uchylecia.

Niemniej jednak w przypadku upoważnienia ustawowego, na podstawie którego są tworzone byty prawne — z których istnieniem i funkcjonowaniem są związane prawa i obowiązki innych podmiotów — jest uzasadnione wskazanie w przepisie upoważniającym możliwości zmiany lub ustania (likwidacji) tego bytu prawnego w przypadkach określonych w samej ustawie.

Opracowała **Monika Salamończyk**
Dyrektor Departamentu Prawa Gospodarczego RCL